

22 Φεβρουαρίου 1848

Οδοφράγματα στο Παρίσι

Καθώς το πρώτο μισό του 19ου αιώνα πλησίαζε στην ολοκλήρωσή του, η Ευρώπη ζούσε μέσα σε κοινωνικές και εθνικές αναστατώσεις που τη συγκλόνιζαν. Η Αυστρία του Μέτερνιχ προσαρτούσε ό,τι απέμενε από την Πολωνία, κατακτούσε τη Φεράρα και προκαλούσε τα μικρά ιταλικά κράτη που άρχιζαν να βλέπουν προς την εθνική τους δικαίωση. Στην Αγγλία γινόταν το πρώτο διεθνές συνέδριο των εργατικών ενώσεων κι ο Καρλ Μαρξ τύπωνε (Ιανουάριος 1848) το «κομμουνιστικό μανιφέστο», εισάγοντας τη θεωρία της πάλης των τάξεων.

Στη Γαλλία, το αίτημα της εποχής λεγόταν «καθολική ψηφοφορία». Ένα συμπόσιο είχε οργανωθεί για τις 22 Φεβρουαρίου 1848 με θέμα ακριβώς την καθολική ψηφοφορία. Η κυβέρνηση το απαγόρευσε. Στη στιγμή, φιλελεύθεροι και σοσιαλιστές ενώθηκαν σε κοινή αντιπολίτευση, ενώ τα οδοφράγματα στήθηκαν στο Παρίσι. Ήταν τέτοια η λαϊκή οργή που ο βασιλιάς Λουδοβίκος Φίλιππος παραιτήθηκε υπέρ του 10χρονου εγγονού του κι έφυγε στο Λονδίνο. Ο λαός κατέλαβε το κοινοβούλιο κι ανακήρυξε τη δεύτερη δημοκρατία (25.2.1848). Δημοψήφισμα, στις 23 Απριλίου 1848, επικύρωσε την εγκαθίδρυση της δημοκρατίας, ενώ η επαναστατική ορμή ξεπέρασε τα όρια της Γαλλίας κι απλώθηκε σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το σύνταγμα της δημοκρατίας ψηφίστηκε στις 4 Νοεμβρίου. Η εκλογή προέδρου της δημοκρατίας ορίστηκε για τις 10 Δεκεμβρίου. Η δεύτερη γαλλική δημοκρατία είχε ζωή τριών χρόνων.

Ένας παλιός γνώριμος παρουσιάστηκε στην πολιτική σκηνή. Ήταν ο ανιψιός του μεγάλου Ναπολέοντα, Λουδοβίκος Κάρολος Ναπολέων Βοναπάρτης. Το 1840, είχε αποπειραθεί να γίνει αυτοκράτορας της Γαλλίας και να ανατρέψει τον βασιλιά Λουδοβίκο Φίλιππο. Είχε αποτύχει, αιχμαλωτίστηκε, καταδικάστηκε σε ισόβια δεσμά, φυλακίστηκε στο φρούριο του Αμ, από όπου δραπετεύσε, και, στα 1848, όταν πια ο Λουδοβίκος Φίλιππος παραιτήθηκε, εμφανίστηκε υπέρμαχος της δημοκρατίας και εγγυητής των ναπολεόντειων ιδεών. Στις εκλογές για την προεδρία της δημοκρατίας, πήρε πεντέμισι εκατομμύρια ψήφους, ενώ οι δυο κύριοι αντίπαλοί του δεν κατόρθωσαν να συγκεντρώσουν (αθροιστικά) ούτε δύο

εκατομμύρια.

Στις εκλογές του Μαΐου 1949, οι δημοκρατικοί ήταν μια μικρή μειοψηφία. Ο Λουδοβίκος Βοναπάρτης κατάφερε να παρουσιαστεί ως προστάτης της λαϊκής κυριαρχίας αλλά δε δίστασε, όταν η βουλή αρνήθηκε να αναθεωρήσει το σύνταγμα, να προχωρήσει σε πραξικόπημα (2 Δεκεμβρίου 1851) που επικυρώθηκε με νέο δημοψήφισμα (21 του μήνα) αλλά και συλλήψεις, φόνους και εκτοπισμούς. Στις 14 Ιανουαρίου 1852, το νέο σύνταγμα ήταν έτοιμο. Στις 7 Νοεμβρίου, η νεοσύστατη γερουσία πρότεινε ο πρόεδρος της δημοκρατίας να γίνει κληρονομικός αυτοκράτορας. Ένα ακόμη δημοψήφισμα επικύρωσε την πρόταση. Την 1^η Δεκεμβρίου 1852, ο Λουδοβίκος Βοναπάρτης ήταν «αυτοκράτορας με την ψήφο του λαού» ως Ναπολέον Γ'. Η δεύτερη γαλλική δημοκρατία είχε πεθάνει.

Ο Λουδοβίκος Βοναπάρτης βασίλευσε άλλοτε απολυταρχικά κι άλλοτε φιλελεύθερα ως το 1870, οπότε νικήθηκε από τους Γερμανούς, αιχμαλωτίστηκε, κηρύχτηκε έκπτωτος κι έφυγε από τη Γαλλία. Πέθανε το 1873.

1732: Γεννιέται ο Τζορτζ Ουάσινγκτον, μετέπειτα στρατηγός των επαναστατημένων αποίκων και πρώτος πρόεδρος των ΗΠΑ. Πέθανε το 1797.

1819: Οι ΗΠΑ αποκτούν την Φλόριντα από την Ισπανία. Τη συμφωνία υπογράφουν ο Αμερικανός υπουργός Εσωτερικών Τζον Κουίνσι Άνταμς και ο Ισπανός ομόλογός του δον Λούις ντε Όνις

1822: Οι πρόκριτοι της Νάουσας υψώνουν τη σημαία της επανάστασης. Θα κρατήσουν

λιγότερο από δύο μήνες.

1857: Γεννιέται ο Άγγλος στρατιωτικός Ρόμπερτ Μπάντεν Πάουελ, ο οποίος το 1908 ίδρυσε τον προσκοπισμό. Πέθανε στις 8 Ιανουαρίου 1941.

1862: Ορκίζεται πρόεδρος της αμερικανικής Ομοσπονδίας (Νοτίων) ο Τζέφερσον Ντέιβις.

1905: Ανακοινώνονται τα αποτελέσματα των γενικών εκλογών στην Ελλάδα. Οι Δεληγιαννικοί κερδίζουν 142 έδρες, έναντι 78 των Θεοδοκικών, 13 των Ζαΐμικών και 2 ανεξαρτήτων. Ο Θεόδωρος Δεληγιάννης αναλαμβάνει πρωθυπουργός για τελευταία φορά στη ζωή του.

1913: Δολοφονείται από τον μεξικανικό στρατό, μαζί με τον αντιπρόεδρό του Πίνο Σουαρέζ, ο Φρανσίσκο Μαντέρο, επαναστάτης πρόεδρος της χώρας.

1967: Ο πρόεδρος της Ινδονησίας Αχμάντ Σουκάρνο εκχωρεί όλες τις εξουσίες στον

στρατηγό Σουχάρτο, πρωθυπουργό της χώρας, παραμένοντας έτσι πρόεδρος μόνο τυπικά.

2009: Την παραμονή της δίκης τους για την απόδραση από τις φυλακές Κορυδαλλού, στις 4 Ιουνίου 2006, με ελικόπτερο, ο Βασίλης Παλαιοκώστας και ο Αλκέτ Ριζάι δραπετεύουν από τη φυλακή. Πάλι του Κορυδαλλού. Και πάλι με ελικόπτερο.

2018: Ξημερώματα και μετά από μαραθώνια συνεδρίαση, η Βουλή ψηφίζει την σύσταση εξεταστικής επιτροπής για την διερεύνηση πιθανών ευθυνών στην υπόθεση NOVARTIS των δέκα πολιτικών προσώπων που αναφέρονται στην δικογραφία: Είναι οι πρώην πρωθυπουργοί Αντώνης Σαμαράς και Παναγιώτης Πικραμένος και οι πρώην υπουργοί Γιάννης Στουρνάρας, Ευάγγελος Βενιζέλος, Δημήτρης Αβραμόπουλος, Ανδρέας Λοβέρδος, Ανδρέας Λυκουρέτζος, Μάριος Σαλμας, Άδωνις Γεωργιάδης και Γιώργος Κουτρουμάνης.

Η 22^α Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

22 Φεβρουαρίου 1512

Πεθαίνει ο Αμέρικο Βεσπούτσι

Γιος Ιταλού συμβολαιογράφου, ο Αμέρικο Βεσπούτσι (γεννήθηκε το 1454) βρέθηκε στα 1479 στο Παρίσι, εκπρόσωπος της οικογένειας των Μεδίκων. Στα τέλη του 1491, τον έστειλαν στη Σεβίλλη της Ισπανίας, να συνεργαστεί με τον Τζιανότο Μπεράρντι που είχε αναλάβει να βοηθήσει στην προετοιμασία του ταξιδιού που ο Χριστόφορος Κολόμβος σχεδίαζε για να φθάσει στις Ινδίες πλέοντας δυτικά. Βοήθησε στην ετοιμασία και του δεύτερου ταξιδιού του Κολόμβου και γνωρίστηκε με τον θαλασσοπόρο. Όταν ο Μπεράρντι πέθανε, τέλη 1495 ή αρχές 1496, ο Βεσπούτσι τον διαδέχτηκε την επιχείρηση. Στα 1501, ανέλαβε ο ίδιος αποστολή στα μέρη που ο Κολόμβος ανακάλυψε. Πραγματοποίησε συνολικά τέσσερα ερευνητικά ταξίδια στις ανατολικές ακτές του Νέου Κόσμου, εξερευνώντας κυρίως την παραλία της σημερινής Βραζιλίας. Πείστηκε ότι δεν είχε να κάνει με την Ασία και τις Ινδίες αλλά με ένα Νέο Κόσμο. Η δημοσίευση του προσωπικού του ημερολόγιου από κάποιον Μάρτιν Βαλντσιμούλερ, στα 1507, έγινε αιτία να προταθεί τα νέα εδάφη να ονομαστούν Αμερική. Πήρε χρόνο ώσπου η πρόταση να υλοποιηθεί. Όμως από το 1508, το ισπανικό στέμμα τον διόρισε υπεύθυνο για την επιλογή σκαφών και προσωπικού για τα ερευνητικά ταξίδια και αρμόδιο για την χαρτογράφηση των νέων χωρών. Όλοι οι καπετάνιοι ήταν υποχρεωμένοι να αναφέρονται σ' αυτόν. Πέθανε στις 22 Φεβρουαρίου 1512, τόσο σεβαστός, ώστε η ισπανική κυβέρνηση χορήγησε σύνταξη στη χήρα του.

1788: Γεννιέται ο Γερμανός φιλόσοφος Αρθούρος Σοπενχάουερ, αμείλικτος πολέμιος της «πανεπιστημιακής σοφίας», της θρησκείας και της παραδοσιακής ηθικής. Τα έργα του επηρέασαν τον Νίτσε αλλά και τον Φρόιντ. Πέθανε το 1860.

1810: Γεννιέται ο μεγάλος μουσουργός Φρειδερίκος Σοπέν. Πέθανε το 1849, σε ηλικία 39 χρόνων.

1825: Μία συμφωνία με την Κολομβία για την κατάργηση του δουλεμπορίου μέσω της Αφρικής, γίνεται η πρώτη συνθήκη που απορρίπτεται από την Γερουσία των ΗΠΑ.

1886: Οι «Τάιμς» του Λονδίνου γίνονται η πρώτη βρετανική εφημερίδα που καθιερώνει τις προσωπικές στήλες.

1900: Γεννιέται ο Ισπανός ρεαλιστής σκηνοθέτης Λουίς Μπουνουέλ. Έγινε πασίγνωστος με τις ταινίες «Ένας Ανδαλουσιανός σκύλος» και η «Ηλικία του χρυσού», για τις οποίες συνεργάστηκε με τον Σαλβαδόρ Νταλί. Άλλες επιτυχίες του είναι η «Κρυφή γοητεία της μπουρζουαζίας», «Η ωραία της ημέρας», «Βιριδιάννα» κ.λπ. Πέθανε στις 29 Ιουλίου 1983.

2010: Ανακοινώνεται η συμφωνία για συγχώνευση των αεροπορικών εταιρειών Aegean και Olympic Air. Δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ.

2017: Σε ηλικία 90 χρόνων, πεθαίνει ο σπουδαίος σκηνοθέτης του κινηματογράφου, Νίκος Κούνδουρος («Ο δράκος», «Μικρές Αφροδίτες», «Μαγική πόλη», «Το ποτάμι» κ.ά.). Είχε γεννηθεί στις 15 Δεκεμβρίου 1926.

2020: Σε ηλικία 89 χρόνων, πεθαίνει η ποιήτρια και ακαδημαϊκός Κική Δημουλά (Βασιλική Ράδου). Είχε γεννηθεί στις 6 Ιουνίου 1931.

2020: Ο Λευτέρης Πετρούνιας αναδεικνύεται παγκόσμιος πρωταθλητής στους κρίκους, στην Μελβούρνη της Αυστραλίας.